

JUSTITICIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

L'Estat espanyol despèn a Catalunya; Ensenyament (tots els graus) 17.000,000 ptes. Policia i Guàrdia Civil 19.500,000 ptes. ¿D'això en diu F. de los Ríos cultura espanyola?

ORGAN DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Primer Congrés Nacional de la Unió Socialista de Catalunya

Avui, a les sis de la tarda, en el Palau de la Metallúrgia, s'iniciarà el Primer Congrés Nacional de la Unió Socialista de Catalunya.

Per a la democràcia catalana és aquest un fet de primer ordre, d'aquells predestinats a tenir forta ressonància en l'immediat esdevenir de Catalunya.

Catalunya, país de treballadors, no ha tingut mai un partit polític de treballadors. El proletariat de Catalunya, perdut pels viaranys de la demagogia revolucionària, ha estat, políticament, un feu dels polítics burgesos més inescrupolosos. Lerroux se l'endugué, i els Jiménez i Jiménez volen emportar-se'l amb l'ajut dels professionals de l'apoliticisme i que són, en la pràctica, polítics clandestins i indesitjables.

Per a Catalunya, la carència d'un clar sentit polític de classe dels treballadors, ha tingut conseqüències greus, essent la primera, entre elles, aquesta tragèdia que hem viscut des de la proclamació de la República: la dels esforços enormes, heroics, per a res.

La Unió Socialista de Catalu-

nya ve a complir el gran deure històric: crear a Catalunya la política de classes, estructurar un partit de classe al proletariat català, canalitzar políticament els sentiments constructius, les idees d'emancipació que bateguen fortament en la gran massa catalana.

La tasca no és fàcil. Però és necessària i és possible. I això és suficient per a nosaltres, militants de l'ideal socialista, somniadors d'una Catalunya emancipada de les classes, homes que essent el que som, arribarem a realitzar el que volem.

Som, encara, una força inicial. Ni petita, ni grossa. Una força inicial que s'alimenta dels corrents més sans i més creadors de l'ànima catalana, i que, abrandarà tot Catalunya, i en temps no llunyà, si no la malbaratem per contagi demagògic i aventurer.

Companys delegats!

JUSTICIA SOCIAL us saluda cordialment a vosaltres, «pioners» del socialisme arreu de Catalunya, constructors de la Catalunya nova!

Companys delegats: visca la Unió Socialista de Catalunya!

Ordre del dia

L'ordre del dia del Primer Congrés Nacional de la Unió Socialista de Catalunya, és el següent:

Validament dels títols de delegats.

Reglament de discussió.

Constitució del Congrés i nomenament de les Comissions de programa mínim i de proposicions.

Raport del Comitè Executiu. Idem dels diputats a la Generalitat.

Idem del conseller d'Economia i Treball.

Id. dels diputats constituents.

Programa mínim.

Proposicions.

A la sala del Congrés hi podran entrar tots els afiliats de la U. S. C., prèvia presentació del carnet, els periodistes i els invitats especialment.

La sessió preparatòria començarà a les sis de la tarda d'avui, al Palau de la Metallúrgia.

Delegats

Donem a continuació la llista de delegats que han estat comunicats a aquesta Direcció abans de dimecres:

Secció del districte I. — F. Rossell Montané i J. Roure i Torrent, efectius; Pau Cirera, suplent.

Secció del districte II. — Antoni Clarà, Joan Forment i Antoni Rives, efectius; Claudi Jové i Ventura Vergés, suplents.

Secció del districte III. — Frederic Cardona, Antoni Valls i Antoni Carneado.

Secció del districte IV. — Isidre Palmada, Lluís Ardiaca, J. Santaló i Albert Farrés, efectius; Emili Mompel i J. M. Giol, suplents.

Secció del districte VI. — Joan Fronjosà, Pau Graells, Josep Miret i Elionor Serrano.

Secció del districte VII. — Eugeni Frias, Maria Ramió i Lluís Navarro, efectius; Miquel Agui-

ló, Ramon Silvestre i Francesc Sedó, suplents.

Secció del districte VIII. — Pere Mateo, Rafael Ramis, Estanislau Rovira i Cosme Rofes, efectius; Agustí Coma, Salut Ferra i Rafael Folch, suplents.

Secció I del districte IX. — Joan Rull, Conrad Guardiola i Josep Murtra, efectius; Joan Miranda, Rufi Expósito i Josep Selgas, suplents.

Secció III del districte IX. — Ferran Roig i Rossend Niolet.

Secció IV del districte IX. — Martí Vallmitjana i Josep Tortà, efectius; Antoni Bonet, suplent.

Secció I del districte X. — Antoni Vilardebó i Joan Morgades, efectius; Pere Gallinat, suplent.

Secció II del districte X. — Joan Carulla i Angel Cases, efectius; Joan Gual, suplent.

En tancar aquesta edició no havíem encara rebut la comuni-

cació de la Secció del districte V.

Secció d'Alella. — Josep Font Pujol, Antoni Pujades i Manuel Pijoan.

Secció d'Arenys de Munt. — Emili Vila i Ramon Paytubí.

Secció de Badalona. — Bernat Bonet, Esteve Pujol, Daniel Zumaquero i Josep Torrell.

Secció de Bisbal del Penedès. — Antoni Olivella Borràs, Eugeni Mestre, Salvador Garriga i Joan Solé.

Secció de Figueres. — R. Ramon, J. Font i J. Coromines.

Secció de Sant Celoni. — Mateu Muntané i Josep Pallerola, efectius; Francesc Missé, suplent.

Secció de Pineda. — Jaume Morell, Esteve Riayma i J. M. Vilarrúbia.

Secció de Banyolés. — Lluís Bota.

Secció de Vendrell. — Jaume Marcé i J. Corbella.

Secció de Girona. — Salvador Llonch i Modest Palahí.

En tancar l'edició no havíem rebut els comunicats de les Seccions de Sabadell, Manresa, Mataró, Molins de Rei, Calella, Tordera, Canet de Mar, Montgat, Sant Pol, Ripoll, La Garriga, Mollet, Valls, Llorenç del Penedès, Sitges, Lleida, Sudanel i Alcarraça.

Proposicions

DEL DISTRICTE I

a) Afegir als Estatuts de la U. S. C. un article que digui:

«En el si del Consell Central es nomenaran les següents Comissions assessores: Sindical, Política, Cultural, Cooperativa i d'Higiene i Assistència social.»

«Aquestes Comissions es reuniran cada mes i totes les vegades que les circumstàncies ho exigeixin. El Comitè Executiu s'haurà d'aconsellar d'aquestes Comissions, les quals seran, al mateix temps, consultives per a tots els afiliats al partit. La Comissió Política orientarà als parlamentaris quan aquests ho sollicitin i controlarà sempre llur actuació.»

b) Afegir als Estatuts de la U. S. C. un article que digui:

«Una Junta Nacional de Cens Electoral, composta per un delegat de cada Federació, tindrà cura de tot el referent a les qüestions electorals. Aquests delegats organitzaran en les respectives Federacions tots els treballs electorals, d'acord amb la Comissió Política del Consell Central.»

«La Junta Nacional del Cens Electoral tindrà, a més, un Secretari Permanent, que alhora ho serà de la Junta Municipal del Cens Electoral de la Federació de Barcelona.»

c) Sometre als congressistes la següent proposició de caràcter urgent:

«El Congrés Nacional de la U. S. C. delega els diputats del Partit a la Generalitat per a que, sols o d'acord amb els representants d'altres partits polítics, sollicitin la convocatòria d'una assemblea de la Diputació Catalana per tal de fixar l'actitud a prendre davant d'una possible mutilació de l'Estatut de Catalunya i decidir, alhora, els treballs encaminats a l'elaboració de la Constitució Catalana, tinguent en compte el caràcter d'Estat de la Generalitat.»

d) «Les seccions de la U. S. C. no podran crear consultoris professionals gratuïts o a preus mòdics.»

DEL DISTRICTE III

Modificar la llei electoral en el sentit que quan un representant de qual-sevol partit a les corporacions públiques, deixi de pertànyer al partit a qui deu l'elecció, quedi separat del càrrec representatiu que li fou confiat.

Que es facin gestions per arribar a una intel·ligència entre el partit Socialista Espanyol i la U. S. C.

Que sigui obligació en les escoles de tots els països, ensenyar una llengua universal, a designar, a més de la pròpia.

DEL DISTRICTE VI

L'obra del sindicat obrer de classe té dues grans funcions: la primera és la defensa dels interessos dels treballadors enfront dels de la burgesia; la

segona, la capacitat del proletariat per convertir-lo en àrbitre de la producció de tota la riquesa material.

Per assolir això cal donar a l'organització sindical aquella mobilitat constant i intel·ligent que li permeti intervenir all on es tractin qüestions que afectin a la classe obrera, i això sols ho aconseguirà posant en cada cas al front dels seus organismes aquells homes que estiguin més preparats per resoldre les qüestions que es tinguin plantejades i adoptant en cada moment les tàctiques que les circumstàncies aconsellin.

Essent la U. S. de C. el partit polític de la classe obrera, declara:

a) La necessitat d'intervenir en matèria sindical per a la defensa dels interessos de classe del proletariat.

b) La U. S. de C. no es proposa crear cap organisme sindical enfront de cap dels ja existents, sinó propugnar per la unió de la classe obrera.

c) La U. S. de C. afirma la seva disconformitat amb tot organisme sindical que no es fonamenti en principis democràtics, amb igualtat de deures i de drets per a tots els seus afiliats, tant individual com col·lectivament.

d) La U. S. de C. nomenarà un comitè sindical que procuri establir contacte amb nuclis d'altres tendències per a donar a l'organització obrera una autèntica eficàcia revolucionària i orienti als afiliats de la U. S. de C. en tot moment, de l'actitud que els cal adoptar.

DEL DISTRICTE VIII

—Que el Congrés prengui l'acord formal que en el successiu no sigui acumulat més d'un càrrec d'elecció popular en una mateixa persona.

—Que el Congrés nomeni una comissió que faci els treballs necessaris per a convocar una reunió d'afiliats al partit afectats pel problema sindical, per estudiar la conveniència de definir-se i d'actuar en un aspecte tan important, sobretot en aquests moments en que els desencerts d'uns i altres organismes sindicals, col·loquen als obrers interessats en un estat de confusió i desorientació absolutes.

—1.º Que el Congrés acordi que el to de JUSTITICIA SOCIAL, sigui d'atracció de les organitzacions i partits obrers d'esquerra.

2.º Que es nomeni un cos de redacció de JUSTITICIA SOCIAL, que conjuntament dirigeixi el nostre setmanari.

—Que s'acordi emprendre seguidament una intensa propaganda de la U. S. C. per tot Catalunya, de cara al poble i a les organitzacions obreres.

—Que el Congrés acordi, que els diputats de la U. S. C. a les Corts Constituints de la República Espanyola sostindran, per tots els mitjans, la integritat de l'Estatut votat pel poble

català, no admetent altres esmenes que les que facin referència a qüestions de redacció i estil.

Que la U. S. C. organitzi una escola d'estudis polítics, econòmics i socials, per la formació de propagandistes, donant a la mateixa la màxima difusió.

DEL LA SECCIO I DEL DISTRICTE IX

Tenint en compte les dificultats actuals per a l'aplicació de l'Estatut de la U. S. C., la secció I del districte IX proposa:

1.º Cloure el 31 de desembre d'enguany el període d'organització i fundació de la U. S. C.

2.º Augmentar de 5 a 9 el nombre de membres del Comitè Executiu.

3.º Elecció directa pel Congrés, i per aquesta sola vegada, del Comitè Executiu.

4.º Constitució del Consell Central en el curs de l'any i a mesura que es vagin organitzant les Federacions.

DEL LA SECCIO II DEL DISTRICTE X

Aquesta secció proposa al Congrés Nacional que la Unió Socialista de Catalunya faci tot el possible perquè l'Estat porti a la pràctica l'article XXIV d'Economia del programa mínim, en primer lloc per obtenir totes les condicions de millorament a l'obrer i alhora per aconseguir una represa de treball en els diferents rams de construcció, cosa que reduiria en gran manera el nombre d'obrers en atur forçós.

DEL LA SECCIO DE BADALONA

1.º La U. S. de C., Secció de Badalona, proposa al Congrés que davant la necessitat cada dia més imperiosa de què actuï en la democràcia sindical més pura les organitzacions sindicals obreres existents a Catalunya, es prengui l'acord d'encomanar als obrers afiliats a la U. S. C. perquè actuïn dintre dels respectius sindicats a que pertanyin en dit sentit i fins obtenir la realitat del propòsit esmentat. Cas de transcorrer un temps prudencial, que el Congrés fixarà, i no haver obtingut aquest anhel tant vivament sentit pels obrers de Catalunya, es convocarà un Congrés o Assemblea del Partit amb caràcter extraordinari per tractar si és convenient o no crear un organisme sindical addient en l'esperit dels obrers conscients de Catalunya.

2.º La Secció de Badalona de la U. S. C. proposa al Congrés que per futures actuacions de caràcter electoral, la U. S. C. no tingui pactes, tractes ni aliances amb cap partit d'ideologia burgesa.

3.º La Secció de Badalona de la U. S. C. proposa al Congrés que es

(Segueix a la pàgina 4)

LA MORT DE FILIPPO TURATTI

En tancar aquesta edició ens arriba la nova de la mort de Filippo Turatti, el Secretari del Partit Socialista Italià, ànima de la Concentració Antifeixista Italiana i director de «La Libertà» organ de la Concentració.

En el número vinent parlarem amplament de la figura de Turatti; entretant, adrecem als companys italians l'expressió del nostre sentit condol.

LA SETMANA POLITICA

L'opinió i el Govern

L'extrema dreta i el qui s'hi acosta, el senyor Lerroux, parlen d'un canvi de l'opinió republicana. Dinen, uns i altres, que el Govern no compta ja amb el suport de l'opinió pública, que les Corts Constituents, elegides en una hora passional, no reflecten ja l'estat actual de l'opinió pública.

I és aquest supòsit el que serveix de fonament a la tàctica obstruccionista dels republicans del 14 d'abril i a la petició de Poder de Lerroux.

Segnrament hi ha un canvi. Però cap a la dreta, cap a l'esquerra?

Evidentment, hom albira un distanciament entre les Constituents i el Govern i la massa popular. Però, ¿és això degut a un empatx o a una dieta d'esquerisme?

A començaments del mes de maig de 1917, un liberal rus va dir que com més a l'esquerra anava el Govern provisional, més cap a la dreta es girava el país. Lenin, que l'escoltava, va contestar: «Us asseguro, ciutadà, i podeu creure-ho, que el país dels obrers i dels pagesos pobres és mil vegades més esquerrà que els Tchernov i els Tsereteli, i cent vegades més que nosaltres. I si viviu, ho veureu.» Mil vegades més esquerrà que el Govern provisional de Kerenski i cent vegades més esquerrà que els bolxevics, el partit dels quals no tenia ningú a la seva esquerra. I Lenin va dir la veritat, que la revolució d'octubre havia de confirmar de faisc tan sagnant.

No és el cas nostre?

L'apetència esquerrana del poble no ha estat satisfeta. Les raons són diverses, fins n'hi ha tantes com es vulguin. Però, la veritat és que el poble sofreix avui de decència, que el poble en imposar la república pensava en una República que no és la que té davant els seus ulls.

Hi ha un començament de divorci.

Hi ha, en certes capes populars, una oposició aferrissada.

Però no és Lerroux, no és Maura, no és cap republicà del 14 d'abril, qui pot posar-hi remei. Amb ells la contradicció esdevindria general, i ens conduiria a solucions catastròfiques. Perquè el poble, que avui no està content amb la revolució feta, perdria la confiança en un viratge normal, legal, i en defensa d'un ideal llarg any cobejat, empraria mitjans de violència, de sistemàtica illegalitat.

Una revolució començada ha de fer el seu curs. Qui la desvii, en sortirà destruït.

El Govern i les Constituents no han d'escoltar Lerroux i les dretes que el segueixen i l'esperonen. Han d'escoltar la veu apassionada, sovint esfereïdora, de la massa popular. Veu que no diu sinó això: accelerar el ritme revolucionari!...

La C. N. T. és una «birria»?

Els militants de la C. N. T., faistes 100 % i faistes 99 %, sostenen una interessant polèmica a les pàgines de *Solidaridad Obrera*. Tots ells són metges en consulta al voltant del litit on gema i sanglota un malalt greu: la C. N. T. Tots ells diagnostiquen, recreen i disputen. Mentrestant, el malalt s'agreuja.

Un dels més qualificats doctors Tirteafuera, és el ciutadà Peiró, ex-director de *Solidaridad Obrera*, faista 99 %. I Peiró, epilgant un llarg diagnòstic, es pregunta si la C. N. T. no és ja «una solemne birria».

És possible que ho hagi encertat.

Però, el culpable?

No n'hi ha, de culpables, afirmen els «doctos». La C. N. T. va empescar-se la malaltia tota

sola, anant pel carrer, com qual-sevol ciutadà descuidat que s'adorm sa i es desperta engripat. I allò tan suggerent en castellà: «entre todos la matamos y ella sola se murió».

Que la C. N. T. és una «solemne birria»!

Per a arribar a aquesta conclusió no calia, certament, sacrificar centenars de treballadors idealistes i centenars de mils d'obrers arborats pels santons del comunisme llibertari.

Perquè, en veritat, la C. N. T. ho ha estat sempre, d'ençà de la República, una «solemne birria». Al començament, en mans del faisme 99 %, i a les acabelles, en mans del faisme 100 %.

I que no hi hagi manera, entre els treballadors, de nomenar una comissió de responsabilitats!

La reforma electoral

La Comissió que ha projectat la reforma electoral, s'ha atrevit a tot, en el terreny doctrinari, i a res en el terreny pràctic.

És perfecte el sistema de les grans circumscripcions.

És perfecta la mecànica del vot proporcional.

És perfecte el mètode antifulnista i d'integral hegemonia dels partits.

Però, ¿què val tota la teoria, si la llei no assegura el secret del vot en un país d'analfabetisme polític i orfe de coratge cívic,

passades les grans hores passionals? Un vestit gran i preciós per a un cos esmirriat i ple de xacres.

Sols amb el secret del vot serà vençut el cacic. La màquina caciquista va ésser paralitzada el 12 d'abril. Però ja comença a rutllar de nou. Un expert engega el motor: Lerroux. I l'engranatge i les corretges s'ajusten sota el seu guiatge.

Cal que ho tinguin ben bé en compte els companys diputats de la U. S. C.: no hi haurà democràcia possible sense carnet electoral, sense secret de vot.

«Solemnes birrias», com àticament diu Peiró, no!

«Camarada Balbontín»

Balbontín, «jabali» número u, ja sabem qui és: un poeta que en temps de la dictadura cantava al «cavaller» Alfons XIII, i un prosista que en règim lliure i republicà vol menjar fort, picant de pebre vermell.

Tanmateix, els bons nois de *Solidaridad Obrera* polemitzen amb Balbontín i el qualifiquen, afectuosament, de «camarada Balbontín».

Camarada Balbontín! Bona manera de desprestigiar bells mots!

Dient-li «camarada» els faistes 100 % de *Solidaridad Obrera*, l'ungeixen cavaller de la creua-

da comunista-llibertària—comunista: tot és de tots; llibertària: llibertat per a no donar comptes a ningú—. Un *espaldaarazo* emocionant!

Però l'han ungit en mala hora, mentre la comissió executiva dels «jabalies» trametia a la premsa una nota en la qual hem llegit: «Advertir a la premsa del engaño que está sufriendo en las informaciones de los mítines celebrados por esta entidad, pues con frecuencia da cuenta de *extremismos que no existen* sinó en la imaginació de los arbitrarior informadores o en la conveniencia de los adversarios. Mantener en su integridad el programa de gobierno inserto en el manifiesto de 3 de febrero último: «*agacetable y mucho más moderado que todos los que sirvieron de plataforma a los partidos que hoy forman el Gobierno de la República.*»

Ja ho veieu: el «camarada Balbontín» no vol ésser extremista i defensa un programa molt més moderat que el del tipus genuïnament liberal-burgès del Govern republicà.

Balbontín, faistes 100 %, faistes 99 %: «solemnes birrias», com diria, àticament, el «camarada» Peiró.

El míting d'Estat Català

El senyor Moles va seguint les petjades d'Anguera de Sojo.

Anguera de Sojo va empreso-

nar certs militants d'Estat Català.

Moles no els deixa parlar.

Sota Anguera de Sojo, la reacció clerical i monàrquica es manifestava impunement per les Rambles.

Sota Moles, la reacció clerical i monàrquica malparla impunement de la República i del poble republicà.

No ens dol la llibertat que s'atorga als enemics de la República. Ens dol la manca d'imparcialitat i que de la parcialitat governamental en sofreixin, justament, republicans provats i que la República retrobaria en els llocs de perill, d'ésser necessari.

No creiem encertat el moment escollit pels dirigents d'Estat Català per a manifestar llurs opinions i discrepàncies. De «jabalies» ja ens en vénen de fora, i massa. I encara que els d'Estat Català no juguin a «jabali», tot seria atiar un foc que ja comença a cremar-nos a tots, i a Catalunya amb nosaltres.

Però, això, que és apreciació subjectiva, no és raó per privar-los de llibertat. ¿Per què han d'ésser una excepció els d'Estat Català, en una ciutat que és trona predilecta de tots els esgarips de dreta i d'esquerra?

Senyor Moles: l'ombra d'Anguera de Sojo pot ésser-vos fatal!

JOAN COMORERA

Què es proposa la Protectora?

No voldria de cap de les maneres ésser injust amb l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», entitat en la qual he col·laborat durant molts anys; però tampoc, davant del silenci de tothom, no puc restar impassible, per creure que ha arribat el moment d'emetre el criteri, que suposo compartit per un nucli de catalans, que veu les coses d'una manera bastant diferent de com eren temps enrera.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, és a dir, l'associació de catalans que propugnaven per un ensenyament a base de la llengua materna, ha realitzat una obra meritòria des de diversos punts de vista. Cal reconèixer-lo i cal fer-lo constar. Manuel Folguera i Duran n'ha estat, per sobre de tots, l'apòstol. Així s'ha contribuït a fer arrelar en l'esperit del poble un principi pedagògic admès per tots els humanistes i per tots els tècnics, i també un aspecte polític, admès per totes les ideologies i per totes les classes socials.

Pot dir-se que la Protectora ha estat, durant uns anys, l'aglutinant pedagògic i polític de Catalunya, i una de les entitats que més ha contribuït a què el nostre poble tendís a retrobar la seva personalitat.

Això cal dir-ho en honor a l'obra realitzada, i en aquest aspecte, els consells directius de la Protectora i els seus associats poden estar satisfets de l'èxit assolit.

Ara bé: l'A. P. de l'E. C., en constituir-se, i especialment durant la dictadura, tenia una missió concreta a realitzar; cal veure, però, si ara la té també, i en cas afirmatiu, si té la mateixa modalitat.

II

Ha estat dit per mitjà de la premsa que molts catalans s'havien donat de baixa de la Protectora perquè consideraven que ja havia realitzat la seva missió.

Si realment la seva finalitat era aconseguir que els infants rebessin l'ensenyament en llengua materna, amb el decret del bilingüisme, en el qual s'obliga a totes les escoles oficials de Catalunya

ensenyar la llengua materna i amb la llengua materna, la Protectora, en ésser reconegut per l'Estat, allò que era la seva finalitat essencial, rep alhora que els honors i la glòria, la ferida de mort.

Fins aleshores, fins que Marcel·lí Domingo publicà el decret del bilingüisme, la Protectora havia de crear i mantenir la seva finalitat, i encara, contrarestar l'acció oficialment hostil de l'Estat per mitjà dels seus centres d'ensenyament, els únics en els quals oficialment no hi podia res el poble de Catalunya. Però una vegada publicat el decret de bilingüisme que l'Estat concedeix, cosa per la qual es lluitava, hom es pregunta: ¿què ha de fer ara la Protectora?

Heus ací el moment crític.

III

Els elements directius de la Protectora creuen que l'entitat ha de tenir novament l'empenta econòmica i moral d'abans de la dictadura, i fan, a través de la premsa, una gran campanya de proselitisme, al meu entendre equivocada en alguns punts i injusta en altres, que crec contribuirà a una davallada de la Protectora.

Així veiem com Bofill i Mates, del Consell Directiu, home que té a més una significació política de molta responsabilitat, publica els dies 1 i 2 de març, a *La Publicitat*, amb el títol «A renovar Catalunya», en el qual vol demostrar la transcendència enorme que té per a nosaltres el que tinguem o no a les nostres mans els organismes de cultura, si s'aprova l'Estatut. En quant a això, crec que ningú de casa nostra hi té res a dir. En canvi, quan diu: «l'Escola, en quant és formació, ha de tenir com a motor invisible un model visible: un pare, un mestre; ací un mestre catalaníssim», afirmació de caràcter xovinista, i es contradiu amb aquesta que trobem no gaire lluny: «el magisteri és una formació integral, vital; no pas una dèria filosòfica, ni científica, ni literària, ni litúrgica, ni esportiva ni cívico-militar».

Aquesta posició, una mica greu en un home com Bofill i Mates, perquè ens demostra no posseir una visió actual de l'escola com a lloc de formació, i ho és més encara quan advoca per un principi totalment inadmissible, ja no pels professionals, pels educadors, sinó pels ciutadans, quan admet l'intrusisme en aspecte tan delicat com és el d'educar els infants. Bofill diu així: «A la primeria del règim autònom que Catalunya no comptarà amb gaire personal pedagògic adequat, vindrà tenir present que val més un bri humil d'espiritualitat ben catalana, que un títol o disciplina, per oficial que sigui.»

Pere Miallet, el 15 de març, a *La Publicitat*, amb el títol «La catalanitat dels nostres mestres», publica un article en el qual s'ataca els mestres d'una manera injusta, i especialment els mestres oficials, quan diu: «En diverses ocasions, el Municipi de Barcelona ha obert concursos per a proveir places destinades als Grups Escolars. En totes aquestes ocasions han concorregut estols de mestres que han ignorat en absolut la llengua catalana.» Més avall trobem: «Els mestres han viscut divorciats de la llengua vernacle, per desídia i per manca de patriotisme.» I encara: «Per a ells—els mestres—educar-se i instruir-se no significa res si no reporta un profit.»

Albert Bastardes, President de la Protectora, am el títol d'«Els mestres catalans», publica el 17 de març un article a *La Publicitat* en el qual fa aquesta crida: «Ciutadans: ajudeu l'A. P. de l'E. C., perquè pugui millorar, com es proposa, la situació econòmica dels mestres catalans.»

«Mentre arriba el dia que l'escola catalana sigui a la nostra terra l'escola oficial, i mentre Catalunya, mestressa d'ella mateixa, no tingui el nombre d'escoles suficient, és absolutament necessari protegir les escoles particulars.»

Així fan la campanya els dirigents de la Protectora per a assolir nous socis; campanya que

no sols crec equivocada—posició Bofill—, sinó injusta—posició Miallet—, i fins sectària—posició Bastardes.

IV

Bofill i Mates, on s'equivoca més lamentablement, és quan afirma que «convindrà tenir present que val més un bri humil d'espiritualitat ben catalana, que un títol o disciplina, per oficial que sigui».

És molt de doldre que un home de la representació de Bofill i Mates, home que podia haver ocupat un lloc preeminent en les esferes governamentals catalanes, sembli ignorar que avui l'espiritualitat no és suficient per a cap professió de caràcter tècnic. ¿Admetria Bofill i Mates solament l'espiritualitat en un metge, en un arquitecte o en un enginyer? ¿Per què l'admet, doncs, en l'ensenyament, que avui, més que mai, exigeix una especialització? ¿Es que no té coneixement de l'escola a la mesura? ¿Es que ignora la diversitat i la complexitat psicològica dels nens? ¿Es que no sap les diferències mentals determinades per l'edat, i que exigeixen un ambient i una metodologia adequada? ¿No té Bofill idea dels textos que ens mostren uns nois endarrerits, uns nois normals i uns nois superdotats? ¿No coneix alguna de les obres per a mesurar objectivament el treball escolar, entre les quals n'hi ha en català, que posen en clar l'eficàcia del treball escolar, i per tant l'eficàcia de la metodologia?

No, un home com Bofill i Mates, té massa responsabilitat perquè ens faci un article pro-Protectora a base d'unes divagacions més o menys sentimentals, i serveixi per a desorientar els lectors, que encara creuran que el mestre pot ésser substituït fàcilment per una persona catalanista o romàntica, quan a hores d'ara a un mestre no deu ni pot substituir-lo sinó un altre mestre, que ja hem de considerar que té una forta vida interior, i per tant és posseïdor d'una densa espiritualitat.

(Segueix a la pàgina 4)

Què es proposa la Protectora?

(Continuació de la pàgina 2)

Pere Mialet és injust en atacar els mestres i especialment els mestres oficials, quan diu que «han viscut divorciats de la llengua vernacle» i que «per a ells educar-se i instruir-se no significa res si no reporta un profit». És injust perquè ignora el concurs valuósíssim aportat pels mestres oficials a l'obra de la Protectora. Que repassi, Pere Mialet, els concursos de lectura i d'escritura, de geografia i d'història, organitzats per la Protectora, i allí veurà si els mestres han viscut divorciats de la llengua vernacle; que miri si en els Consells directius no hi ha hagut, en alguna de les comissions, mestres oficials; que vegi si l'assessor tècnic de la Protectora, senyor Pere Romeva, no és un mestre oficial, i en quant al profit, es veu que Pere Mialet ignora que els inspectors de Barcelona foren traslladats, en temps de la dictadura, perquè no volgueren donar una nombrosa llista de mestres defensors d'una cultura catalana, que havien actuat la majoria al costat de la Protectora, per a evitar que fossin exiliats; i encara deu ignorar Mialet una sessió a la Casa del Mestre, on els mestres oficials, en la quasi totalitat, arregonaren d'una manera digníssima els dos o tres

mestres no catalans que estigueren al servei de la dictadura.

Si desconeixen l'obra del magisteri, ¿per què, per fer obra pro-Protectora, se'ls ha de desprestigiari i s'han d'aprofitar les planes de *La Publicitat*, per a crear un ambient en el poble que de cap manera els mestres en són mereixedors?

Albert Bastardes, President de la Protectora, ¿per què demana als ciutadans un ajut per a protegir les escoles particulars? Precisament ara que la República no sols permet, sinó que legisla, en pro de l'ensenyament de la llengua materna i amb la llengua materna, ¿els ciutadans ens hem d'aplegar per a protegir les escoles particulars? Precisament ara que la República crea milers d'escoles per tal d'extingir l'analfabetisme, ¿hem de protegir les escoles particulars? Precisament ara que la República converteix l'escola en un fogar de ciutadania, creant uns consells locals per a protegir l'escola, que ja no ens és ni hostil ni estranya, ¿hem de protegir les escoles particulars? Precisament ara que tant s'impulsa des de dalt, des del Govern de la República, per la creació de biblioteques escolars, donant tota mena de facilitats, ¿hem de protegir les escoles particulars?

Precisament ara que la tendència actual és la de la socialització de l'ensenyament, per a assegurar la funció educativa i procurar que no estigui en mans de gent inepta i incontrolada, ¿hem de protegir les escoles particulars?

COMARCALS

per ésser ella la creadora per excel·lència.

La U. S. C., fonamentada en la moral individual, vol una moral col·lectiva. Vol un treball mutu. Vol, també, salvar el nen amb l'escola social, que és eminentment socialista, puix no s'hi val que mentre una mare treballa el nen no hagi d'estar ben assistit.

Fa un estudi detallat del que cal que sigui l'escola, i afirma que les escoles dels humils no han d'ésser pas diferents de les escoles riques.

Acaba fent una gran al·lusió a la dona i diu:

«La dona és la vida, l'home la intel·ligència, i la intel·ligència, a la fi, va a la guerra».

Dones! La vostra obligació, la vostra sagrada obligació, és la de cooperar al costat de l'home amb amor universal i es coopera de manera ferma, amb el vot; per tant, cal anar a votar.»

Una sorollosa ovació s'imposà durant llarguíssim temps, obligant a la companya Serrano a saludar mantes vegades.

El president, Antoni Olivella, tanca l'acte. Diu, fortament impressionat, que tots haurem pogut veure que dintre el Socialisme no es respira més que creació i amor humà.

En acabar l'acte, foren moltes les dones que volgueren saludar Elionor Serrano.

Tots esperem confiats en la promesa que aviat podrem gaudir de nou, sentint la veu d'oradors tan documentats i tan eloqüents, i en especial la veu de la sàvia companya Elionor Serrano.

No volem cloure aquestes ratlles sense adreçar uns mots al corresponçal d'*El Matí* a aquesta localitat.

Diu aquest senyor que en l'acte del dia 5 del corrent i en el qual dissertà el company Comorera sobre la qüestió religiosa, hi havia un nombre determinat d'homes i dones; però el que deixa de fer constar el senyor *matines* són les circumstàncies desfavorables del fort vent que regnava i la pluja que sense interrupció va caure tot aquell dia, la qual cosa va restar molt de públic a l'acte; però no per poder-los comptar. En callar aquestes circumstàncies deixa entreveure la seva bona intenció.

També diu que en la conferència del company Comorera es varen dir paraules ofensives, i en això el corresponçal d'*El Matí* falta a la veritat, puix ningú no pot dir que el conferenciant ofengués cap creença ni cap religió, sinó que es mostrà respectuosíssim en tota la seva llarga dissertació, amb totes les religions, com es pot veure en la ressenya que publicàvem en el número passat d'aquesta revista. Va ésser una conferència d'alta tècnica oratòria. Pel que es veu, l'ofendre la veritat serà propi dels amants del reaccionarisme *matinesc*.

A veure que en dirà, de l'acte que acabem d'exposar; si dit senyor corresponçal vol comptar les persones que hi havia, feina devia tenir. De totes maneres, tot ajuda a passar l'estona.

I ara pregunt, ¿per què els elements locals que patrocinen *El Matí*, no organitzen un acte en defensa de llur credo?

Donaria bo el poder comptar les persones que hi assistirien.

CORRESPONSAL

NOVES SECCIONS DE LA U. S. C.

Ha quedat definitivament constituïda la Secció d'Alcarraç. El nombre d'afiliats fundadors passen de 40. Els companys de la Secció de Lleida, Canadell, Pol, Arqués i Daniel, han contribuït en gran manera a l'organització d'aquest nou nucli de la U. S. C.

Les seccions de Valls, Mataró, Arenys de Munt, Tordera, han quedat també constituïdes.

A Barcelona s'han constituït les seccions III del Districte IX (Horta), IV del Districte IX (Sant Andreu) i II del Districte X (Poble Nou). Els companys de la Secció II del Districte X varen anomenar en l'assemblea realitzada al 22 del mes d'Abril la següent Comissió Directiva: secretari general, Joan Curulla; administratiu, Joan Rodríguez; tresorer, Felix Massana; de relacions exteriors, Pere Mañach; de cultura, Joan Gual; d'acció política, Angel Cases i d'acció sindical, Josep Coll.

Primer Congrés Nacional de la U. S. C.

(Continuació de la pàgina 1)

demanin explicacions al company Gabriel Alomar sobre la conducta observada amb el Partit, i a l'ensenyament de Roma ha estat autoritzada pel C. E. del mateix. Cas de no plaure les manifestacions que siguin donades per dit company o per persona autoritzada per ell, demanem al Congrés que s'acordi l'expulsió del Partit del company esmentat.

4.ª Proposar en el pròxim Congrés l'acord d'estudiar la necessitat i conveniència d'una intel·ligència, unitat o fusió a Catalunya amb el «Partido Socialista Español», des del moment de la implantació de l'Estatut per tal d'evitar la duplicació d'actuacions i tota possible rivalitat.

5.ª Proposem al Congrés que es faci constar la protesta de la U. S. C. per l'atropell que significa a tot dret de ciutadania tota deportació que es faci fora de llei i demanem que els nostres representants al Congrés de Diputats a Madrid facin constar dita protesta i facin campanya perquè els detinguts de tota espècie siguin jutjats d'acord amb les lleis vigents i constitucionals.

DE LA SECCIO D'ALELLA

—Que el Congrés demostrï haver vist amb disgust la passivitat del Govern davant el greu problema del caciquisme.

—Que el Congrés expressi el seu desig de que s'estableixi el vot secret en la nova llei electoral.

DE LA SECCIO DE GIRONA

—Que un soci de l'Unió Socialista de Catalunya no pugui pertànyer a cap altre partit polític.

—Pregar al Comitè Executiu, extremi els punts de convivència amb les seccions foranes i pregar-li vagi a la constitució de la Federació Comarcal de Girona.

—Haver vist amb disgust, que alguns homes representatius del partit, han visitat Girona amb caràcter oficial sense que la seva visita fos anunciada a la secció, imposibilitant als seus directius de saludar als esmentats senyors, al mateix temps que amb la seva indiferència per la secció han posat de manifest davant l'opinió pública la manca de companyonia que hi ha d'haver entre les seccions comarcals i la direcció del partit.

la Protectora no podria atribuir-se una finalitat en la qual convergessin totes les parts integrants de Catalunya, i deixaria d'ésser l'entitat símbol d'abans de la República, i podria esdevenir, a més, una entitat de caràcter unilateral, limitat i jamai una entitat de caràcter nacional?

¿Es que per als dirigents de la Protectora la República té la mateixa significació que la Monarquia? Llavors, ¿la Protectora quin camí s'ha traçat i què es proposa?

Malgrat tot, procurarem estudiar en un altre article la missió que en aquests moments li està confiada.

A. FÀBREGA

Els parlamentaris catalans

Durant la quarta setmana de març foren presents a totes o algunes de les sessions parlamentàries els següents diputats catalans (esmentem solament els dels partits polítics de Catalunya i que no ocupen alts càrrecs polítics a Madrid):

De la U. S. C.: Campalans, Serra i Moret i Josep Xirau.

De l'Esquerra Republicana: Aragay, Bordas, Layret, Companys, Lluhi, Sbert, Santaló, Palet i Antoni Xirau.

Del P. R. C.: Martí Esteve.

De la Lliga: Estelrich.

Independents: Coromines.

La tasca dels companys de la U. S. C. ha estat particularment intensa per l'enllestiment de l'informe sobre les finances de l'Estatut i les sessions matinals i nocturnes de la Comissió de Presupostos.

La Comissió de Suplicatoris, en la seva reunió del dia 24, i assistint-hi com a delegat de la minoria catalana el senyor Selvas, acordà proposar a la Cambra la concessió del suplicatori demanat per a processar el senyor Bordas de la Cuesta, acusat del delictes comú de malversació de cabals públics.

L'ESCOLA SOCIAL

(Proposició que la Secció del districte VI de Barcelona presenta al Congrés de la U. S. C.)

I. El Socialisme aspira a convertir l'escola popular, no solament en escola única, obligatòria i gratuïta per a totes les classes socials i en connexió orgànica amb l'Institut i la Universitat, per respectives seleccions de capacitat intel·lectual, sinó també convertir-la en Escola Social com a primera i completa acció tutelar de la societat damunt del nen i la família; damunt d'aquell, per a fer-lo més fort i capaç; damunt d'aquesta, per a millorar la condició dels treballadors.

II. L'Escola Social comprendrà, doncs, a aquest fi, l'escola maternal voluntària; la de pàrvuls, l'elemental i la complementària en les seves dues formes: el preaprenentatge escolar i l'escola d'adults; totes aquestes, obligatòries.

III. L'Escola Social proclama com a primera necessitat del nen, el dret a l'Escola Maternal, voluntària i gratuïta, per a auxili a les mares que necessitin treballar, podent deixar als seus nens, des d'un a tres anys, sota la vigilància i cura de *mestresses puericultores* degudament preparades en sales o pavellons anexas a les escoles públiques on, en col·laboració amb el metge escolar, podran els nens ésser alimentats, cuidats i lliurats a una vida higiènica de llum, sol i jardí, que ajudi al pressupost de la família obrera i al treball fement.

IV. L'Escola Social proclama com a segona necessitat del nen el dret a l'Escola de pàrvuls, obligatòria i gratuïta. S'establirà en totes les localitats on hi hagi escola de nens i nenes, per als de tres a set anys, amb jardí i cantina escolar per a suministrar i escalfar el menjar; l'experiència demostra que la manca d'aquestes escoles de pàrvuls retrassa el nivell general de les elementals i entorpeix i excusa l'assistència dels nens i nenes majors.

La cantina es completará així mateix amb el metge escolar, sota la vigilància del qual es subministraran els aliments i reconstituents que impulsin el creixement del pàrvul i facin possible el treball fement, dintre o fora del domicili.

V. L'Escola Social proclama com a tercera necessitat del nen el dret a l'escola elemental i gratuïta, des dels set fins als catorze anys, fent pràcticament efectiva aquesta obligació amb multes en benefici de la cantina escolar, que deuria sostenir-se així mateix amb la tributació dels pares dels nens que puguin pagar-la. Continuant així mateix l'assistència del metge escolar, per al suministre de l'alimentació, reconstituents i fitxa antropomètrica del nen, per al seu degut desenvolupament.

VI. L'Escola Social proclama, com a quarta necessitat del nen, el dret al preaprenentatge en l'escola, en preparar-se genèricament i ràpida per a l'adaptació al treball en la societat, qualsevulla que sigui la seva condició social.

El preaprenentatge escolar adoptarà, segons sigui per a nens o per a nenes, una d'aquestes dues formes:

a) Dos tallers generals, almenys, on tornaran les dues formes típiques del maneig i domini de la matèria per la mà, realitzant el previ dibuix o modelat: un taller de la fusta per al maneig i domini de la matèria tova i un taller del ferro per al maneig i domini de la matèria dura. Així els nens majors desenvoluparan la seva natural energia muscular, no solament com a treball manual, sinó com a esforç de realització i equilibri del treball creador de la intel·ligència per al dibuix.

b) Per a les nenes de dotze a catorze anys, hi hauran altres dos tallers generals obligatoris on hi tornaran totes, almenys en dues de les més típiques activitats femenines; un taller del vestit en el que s'hi connecti principalment el roper escolar per als nens i pàrvuls que els necessitin; i la cuina de la cantina escolar, en la que hi tornaran per a l'alimentació sota la direcció d'una persona experta i responsable; així mateix completaran el seu ensenyament domèstic, assistint a les escoles maternals per a aprendre elementalment la puericultura.

VII. L'Escola Social proclama, en fi, com a cinquena necessitat de l'escola adolescent, de catorze a divuit anys, l'obligació per aquest i voluntària per al major de divuit anys d'assistir durant dues hores de la nit a l'ensenyament complementari o professional en les classes d'adultes degudament reorganitzades. Consistirà en ensenyaments bàsics i variats, com cultura general, mecànica racional, dibuix lineal, dibuix artístic, física i química, taquígrafia i mecanografia, idiomes, comptabilitat, mecànica agrícola, ciències naturals, indústries domèsticop-agrícoles, etc., etc., a escol·lar, adaptant-se en les més variades formes a les necessitats de la localitat de la barriada, del camp, de l'individu i de la professió, sota la direcció del mestre i del nomenat consell escolar i, sempre que sigui possible, mitjançant un previ examen d'orientació professional.

VIII. Una certificació d'ensenyament complementari professional serà obligatori per al que no acreditat altres estudis en centres superiors, tant per la reducció del temps en files com per l'entrada en tallers o indústries, multat-se la manca de compliment amb la perllongació del temps en files per al temps necessari per la seva adquisició, que es facilitarà amb mestres en les casernes o amb multes als patrons que no exigeixin aquesta certificació, mitjançant l'abonament de les dues hores de treball que els menors de divuit anys necessitin per aquest ensenyament complementari.

IX. L'Escola Social fomentarà, per a la protecció i auxili de tota la seva obra escolar, associacions de pares de família i protectors de l'escola que, degudament organitzades per al mestre i el consell escolar, formaran la força i la base popular absolutament indispensable per a realitzar aquest programa social de l'escola completa: maternal, de pàrvuls, elemental, de preaprenentatge i complementària d'adultes, ja que aquesta associació podrà facilitar mitjans, fer pressió en el poder públic, obligar moralment a l'assistència escolar i fins facilitar l'entrada a la vida del treball, procurant-se-li al nen i a l'escola per a realitzar la seva missió social.

Secció del Districte IV

La secció del Districte IV està organitzant l'acte inaugural del seu nou estatge, a base d'un miting en el qual prendran part destacats elements del nostre partit.

La data fixada en principi és la del 10 d'abril, diumenge, a les onze del matí.

En el proper número donarem els detalls definitius.

TALLERS

ZEUS

Construcció de l'aparell de Ràdio "ZEUS" de 3, 5 i 6 vàlvules completament selectius + Reparació d'altres aparells de Ràdio i gramòfons de totes menes

▼

"ZEUS"

Sepúlveda, 174

Telèfon 30583